

FØDEVARER OG KLIMA

VED MARIE TRYDEMAN KNUDSEN

MARIE TRYDEMAN KNUDSEN

- Seniorforsker ved Institut for Agroøkologi ved Århus Universitet og medlem af Klimarådet
- Agronom og ph.d. i livscyklusvurderinger af fødevarer
- Klima- og miljømæssig bæredygtighed af landbrugs- og fødevarer systemer, hvor jeg bruger livscyklusvurderinger - og underviser i jordbrug i globalt perspektiv.

HVAD SPISER VI?

MALI

ECUADOR

GUATEMALA

GERMANY

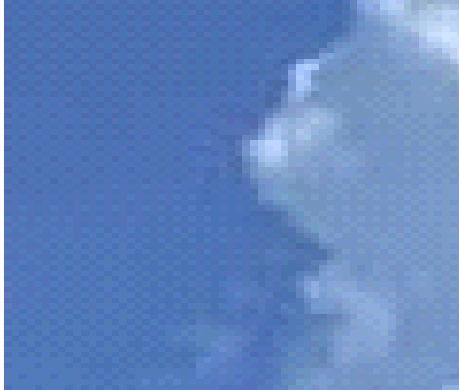
AUSTRALIA

USA

MILJØPÅVIRKNING FRA FØDEVAREPRODUKTION

Klimapåvirkning

Næringsstofberigelse

Økotoxicitet

Biodiversitet

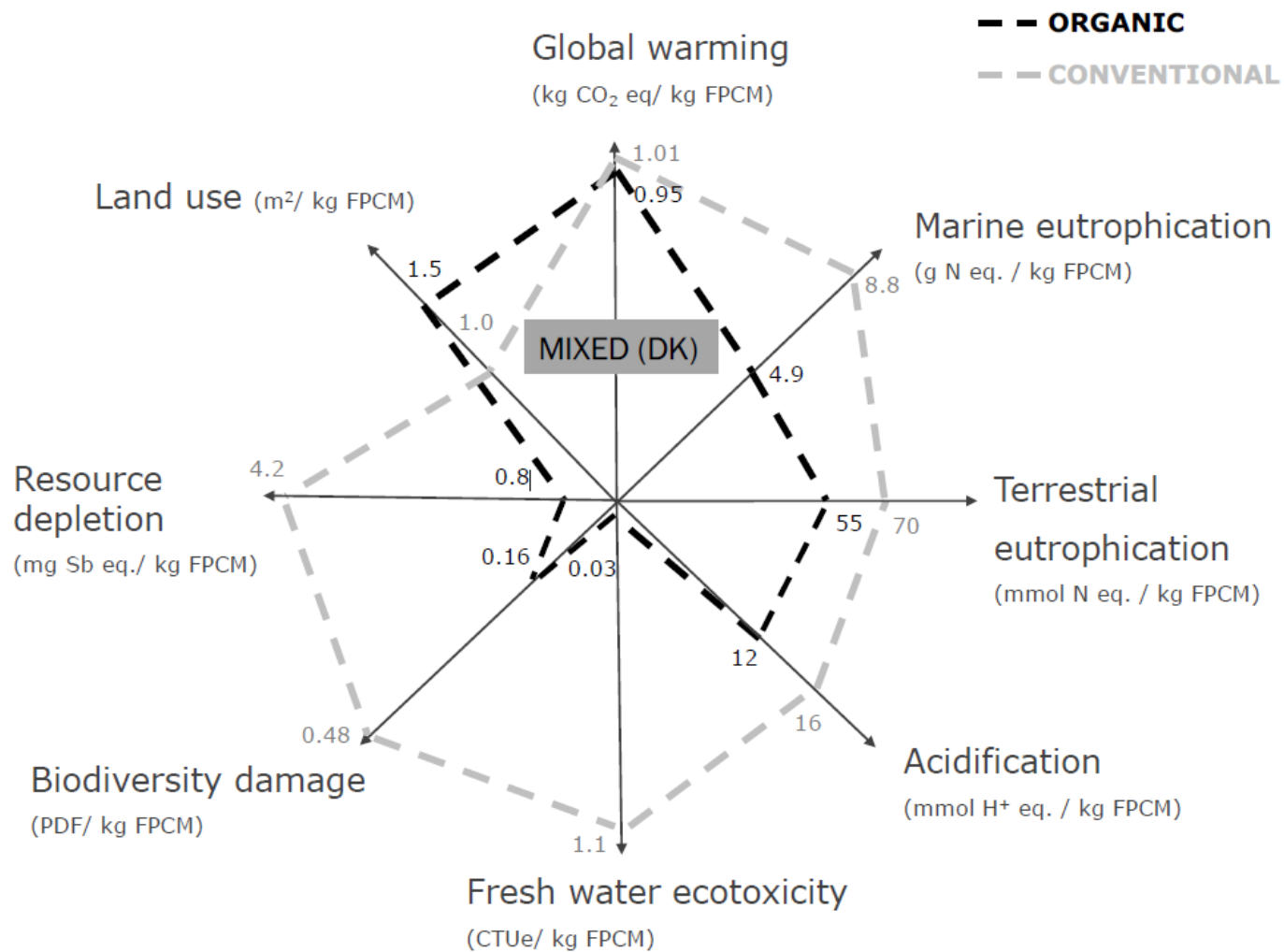
Dyrevelfærd

Jord og kulstoflagring

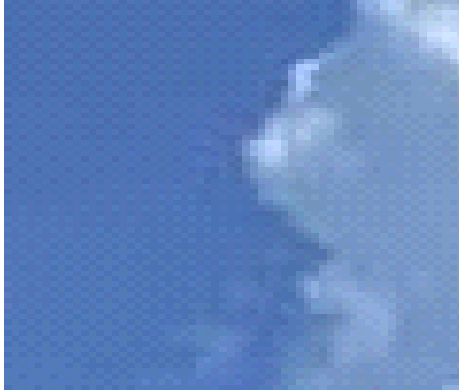

MÆLKS MILJØPÅVIRKNING?

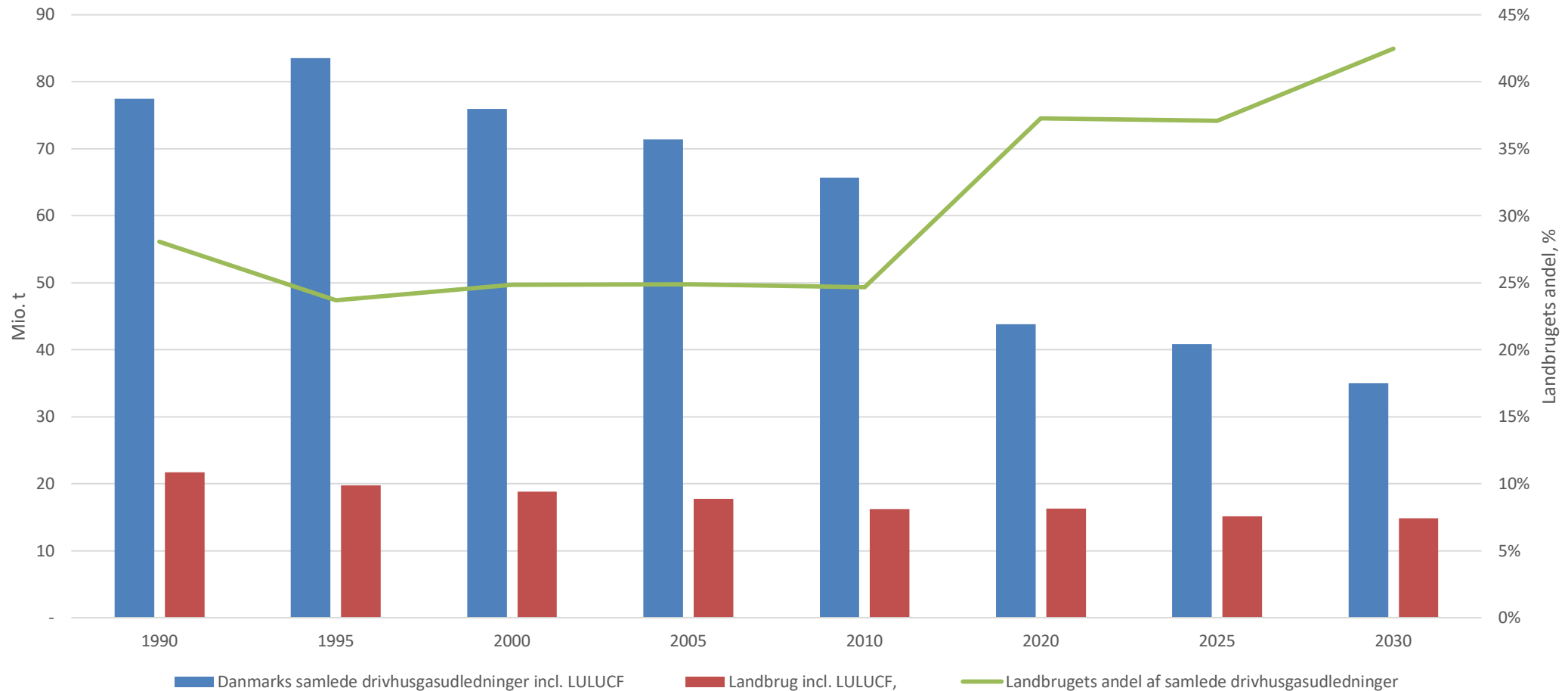
KLIMAPÅVIRKNING FRA FØDEVARER?

Klimapåvirkning

20-30% af vores
totale klimaaftryk

DK'S LANDBRUGS UDLEDNINGER I 2030

KLIMAPYRAMIDE

til gruppering af råvarerne i denne kogebog
efter klimabelastning per kg råvare

Kg CO₂ per kg råvare

Rødt kød
(oksekød og lam)
gul ost

11,3-19,4

Lyst kød (svin, fjerkræ),
fladfisk (skrubbe),
fedtstoffer, ris (hytteost, rygeost)

3,1-6,7

Mælk, æg, torskefisk (torsk, kulmule),
drivhusgrøntsager, vin

1,2-3,0

Brød, gryn og mel, importeret frugt og grønt

0,5-1,1

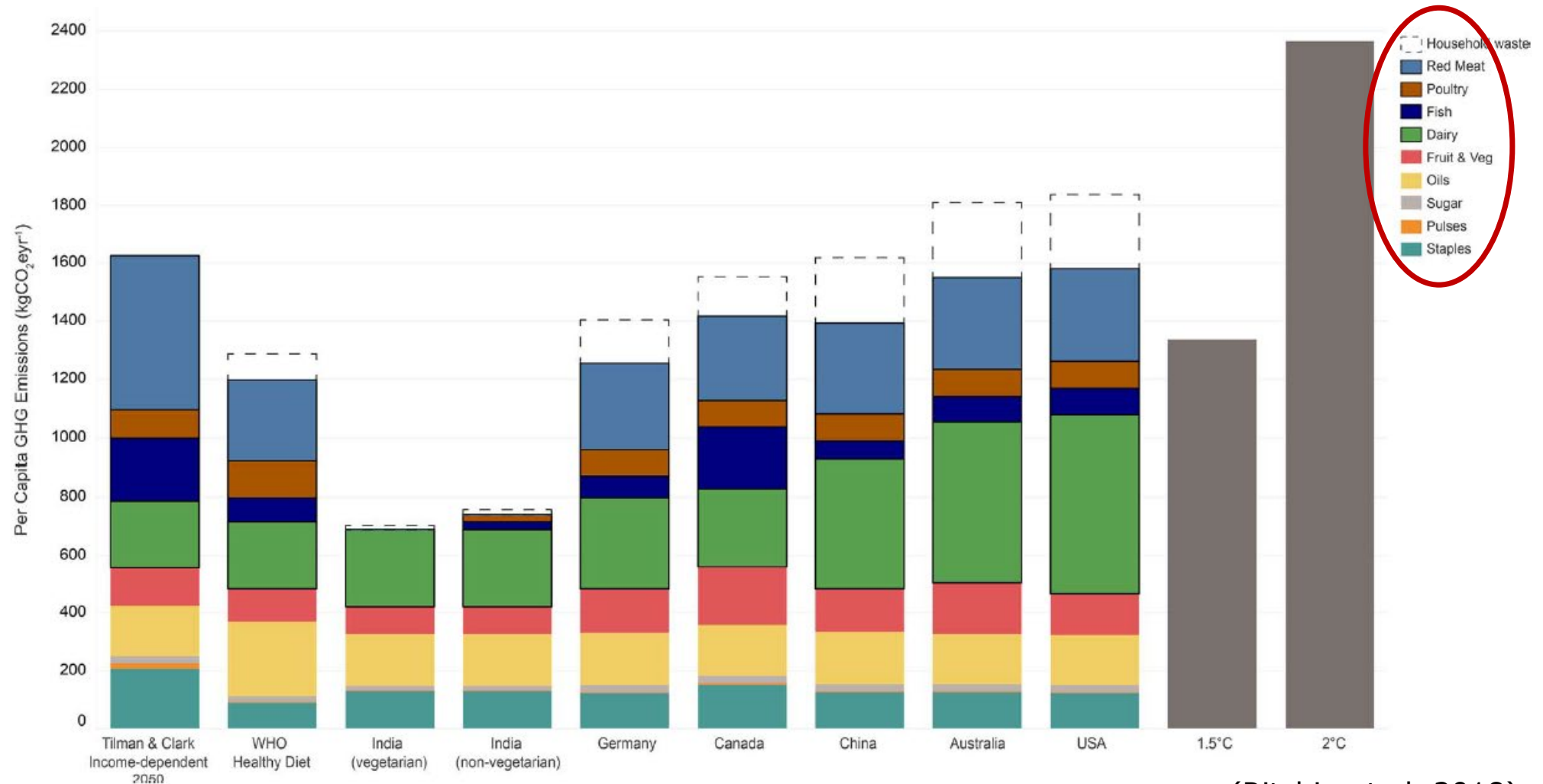
Dansk frilandsgønt, dansk frugt (æble, pære), muslinger

0,1-0,5

Ingredienser uden klimabidrag: Syre, kantareller, grannåle m.m. fra naturen

0

FØDEVAREVALGET BETYDER NOGET!

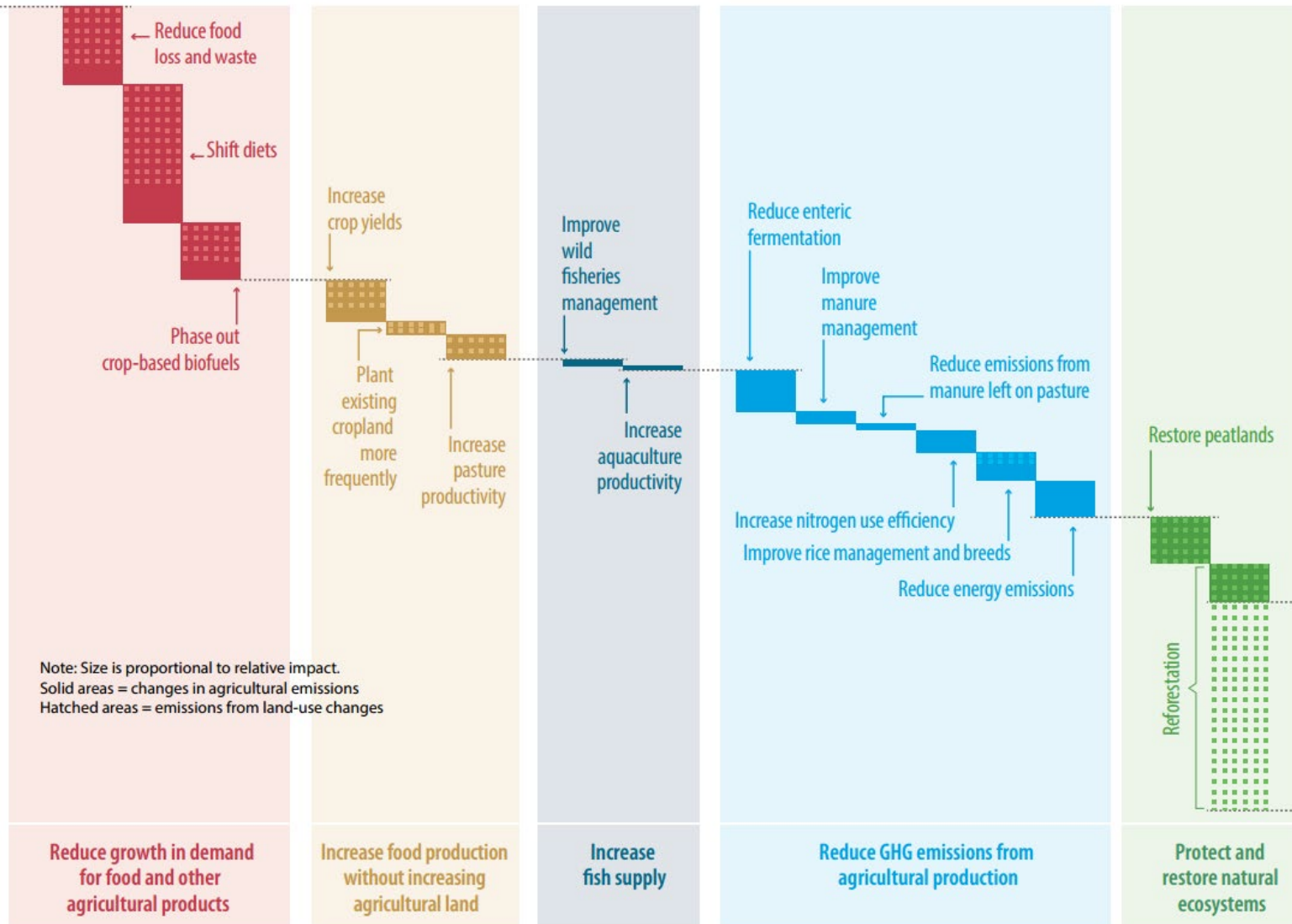
(Ritchie et al. 2018)

Without a transformation of the global food system, the world risks failing to meet the UN Sustainable Development Goals (SDGs) and the Paris Agreement and the data are both sufficient and strong enough to warrant immediate action

- EAT-LANCET REPORT, 2019

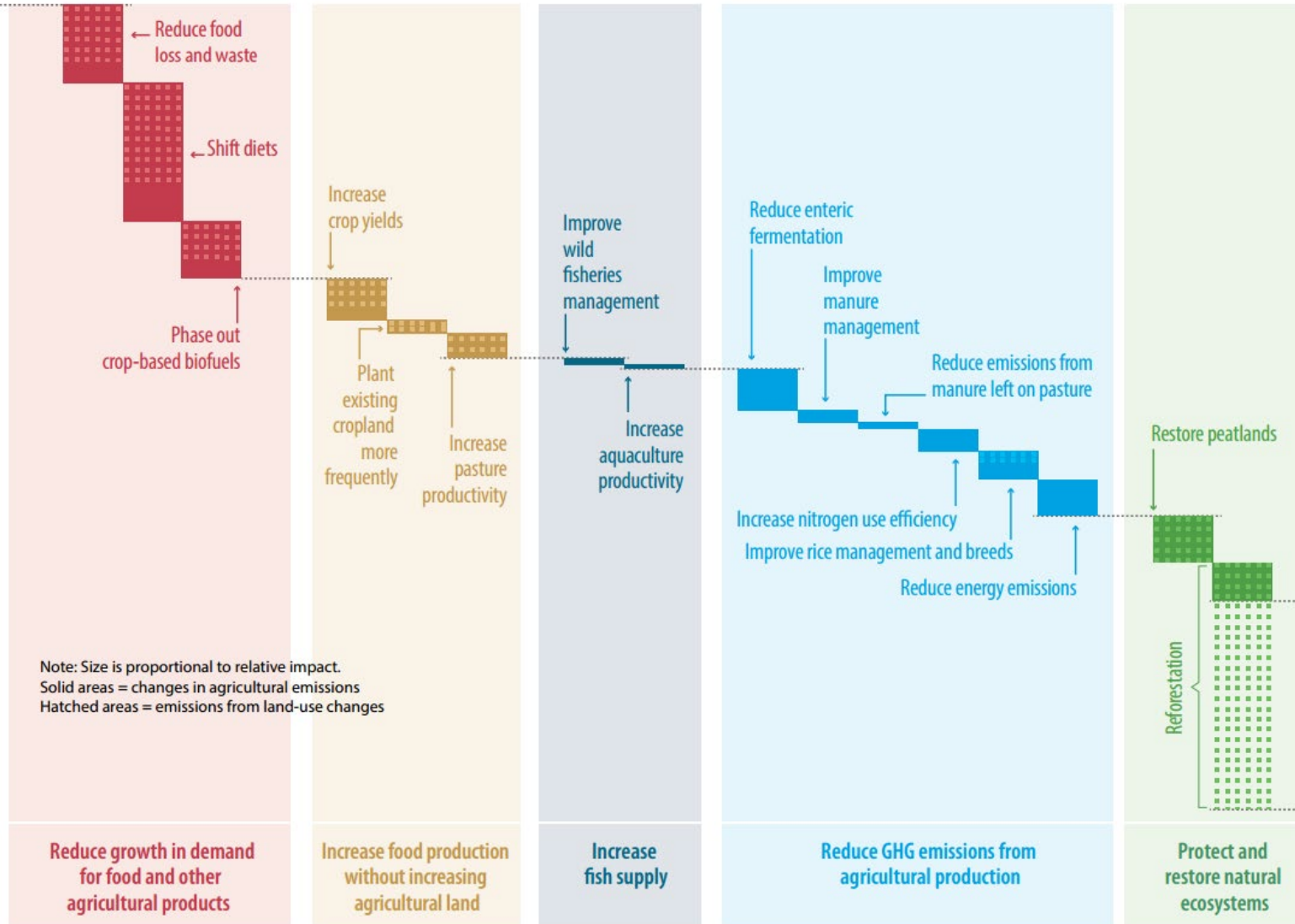

MULIGHEDER FOR AT REDUCERE EMISSIONER FRA FØDEVARESYSTEMET

UN (2019)

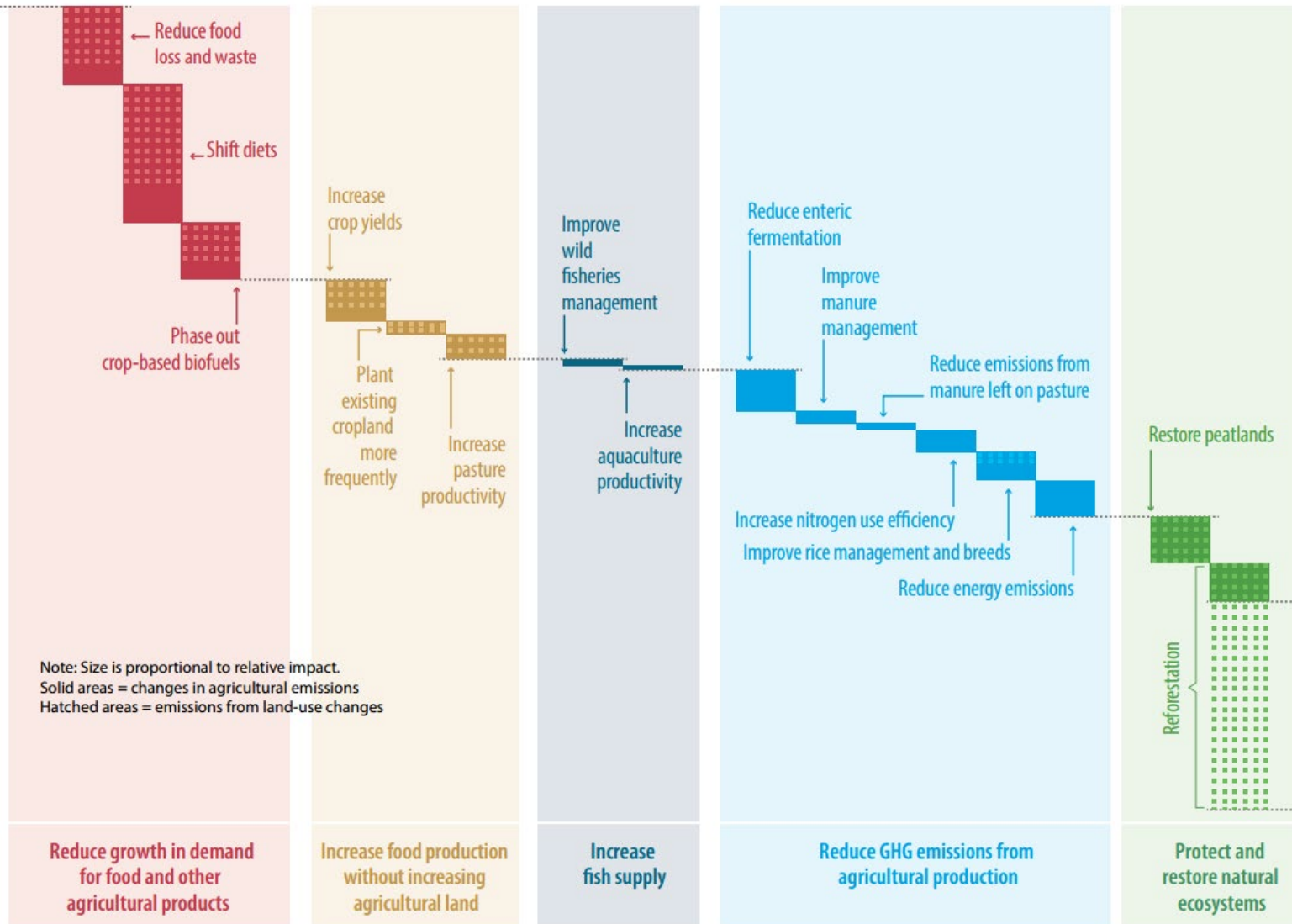
MULIGHEDER FOR REDUKTION I FØDEVAREFORBRUGET

- Reducere forbruget af animalske produkter
- Reducere madspild

UN (2019)

MULIGHEDER FOR REDUKTION I LANDBRUGET

- Øge N-udnyttelsen og mindske tab og emissioner – højere udbytter
- Reducere energiforbruget og producere energi
- Binde CO₂ via træer og i jord – og udgå emissioner fra tørvejerde

UN (2019)

KONKLUSION

Reduktion af kødforbruget og madspild er to af de vigtigste ting for at reducere klimapåvirkningen fra fødevarerne

Bliver nødt til at se på både produktion OG forbrug af fødevarer – samt optimere både efter klima, biodiversitet, eutrofiering, toxicitet og dyrevelfærd

AARHUS
UNIVERSITY

SYSTEMGRÆNSER

GLOBALE

NATIONALE

ENERGI

LANDBRUG

LULUCF

TRANSPORT

INDUSTRI

Biogas mv.

N_2O , CH_4

C-lagring og
emissioner

Lækage, soja
og palmeolie